

בין חזון למציאות

הרעיון שעליו אדבר בספרי זה הוא ישן נושן: לכוון ארץ מושב לבני ישראל. קודם כל עלי להוכיח כי הצעתי איננה מקסם קזב ואי אפשר לחשב אותה כאוטופיה, ובזאת אסיר מכשול מדרך השופטים הנמהרים, לבל יבהלו להוציא משפט שווא ... בנוגע לביאור כל פרטי הרעיון, אך אחת יראתי: אם אמנע מתאר את כל העתידות מפרש ובאר היטב, אהיה בעיני כל כאינו מאמין באפשרות צאתם לפעולה, ואם אגיד כל זאת בהחלט גמור, יחשבוני לחולם ובעל הזיה.

אשר על כן אמרתי: הנני מאמין באמונה שלמה, כי הרעיון יכול לצאת לפעולה, אף כי לא ארהיב בנפשי עז להחליט, כי הצעתי אני לא תקבל במשך הימים גם צורה אחרת. "מדינת היהודים" היא בכלל דבר שהשעה צריכה לו, וע"כ עתידה להתכונן!

(בנימין זאב הרצל, מדינת היהודים)

החלום אינו שונה בהרבה מן המעשה, כמו שחושבים רבים. כל מעשיהם של בני האדם היו פעם חלומות; כל מעשיהם יהיו ביום מן הימים לחלום.

(בנימין זאב הרצל, אלטנולנד, 'אחרית דבר', 229)

יש לי חלום שיום אחד תקום אומה זאת ותגשים את משמעותה האמיתית של סיסמתה: 'אנו רואים אמיתות אלה כמובנות מאליהן: שכל בני האדם נבראו שווים'.
 יש לי חלום שיום אחד על גבעותיה האדומות של ג'ורג'יה, יוכלו בניהם של עבדים לשעבר ובניהם של בעלי עבדים לשעבר להתיישב יחדיו לשולחן האחוזה.
 יש לי חלום שיום אחד אפילו מדינת מיסיסיפי, המזיעה תחת חום אי הצדק והדיכוי, תהפוך לנווה מדבר של חופש ושל צדק.
 יש לי חלום שארבעת ילדי יחיו יום אחד באומה בה הם לא יישפטו על פי צבע עורם אלא על פי טיב אישיותם.

יש לי חלום היום !

(מתוך נאומו של מרטין לותר קינג, וושינגטון, 1963)

הציונות אינה חברת התיישבות בלבד, השוקלת ובוחנת אך ורק שאלות משקיות וכספיות. אין הציונות גם מועדון לווידואים אידיאולוגיים ופוליטיים, המסתפקת בבירורים עיוניים ובקביעת הלכות מופשטות. הציונות היא תנועת עם, ששומה עליה לחנך את ההמונים היהודים ואת הדור הצעיר, לארגן כוחו הקיבוצי של העם ולנהל את מלחמתו הפוליטית, לגייס את יכולתו היוצרת ולבנות את הארץ. ארץ ישראל אינה אובייקט להצהרות ולהכרזות בלבד ... דבר הציונות לא יבוצע בדיבורים. [ד. בן גוריון, 'במערכה', מנאום בקונגרס הציוני ה-20 בציריך, 7.8.1937; א', 242]

אנו עומדים עכשיו בשעת רצון בלתי מצויה בארץ ... מצד התנאים המדיניים אין מניעה לעבודה רבה ואינטנסיבית. מה שנחוץ עכשיו הוא כוח מאורגן גדול, שיש לו הכישרון והרצון לפעולה רחבה וגדולה ושיש לו תכנית פעולה. ... מעשה רב ועצום זה דורש אמצעים כבירים וכוחות ענקיים, רצון דרוך והבנה צלולה מה ואיך לעשות... אני מתכוון לתכנית המכוונת את כל כוחות התנועה בחו"ל ובארץ, המאספת את כל האמצעים הדרושים והמכוונת את בנין הארץ בקווים כוללים ויסודיים. [ד. בן גוריון, משמרות: פרקים לבירור דרך תנועת הפועלים בציונות המתגשמת, 7.9.1924, קונטרס, קצג, כא - כב]